

Megjelen minden vasárnap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 4 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 8 kr.

SZERKESZTŐSÉG:

Szobotka Gusztáv ügyvéd irodájában, hova a lap szellemi részét illető közlemények és pénzküldemények is intézendők.

MINDSZENT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NÉZVE

a lap hátulsó (4-ik) oldala 20 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Kincstár bélyegilleték külön 30 kr. A szerkesztőségén kívül elfogad előfizetéseket és hirdetéseket a helybeli könyvnyomda is

NYILTTÉRBE

minden egyes sor közlése 15 kr. Bérmertelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem adatnak.

Teendőink.

Az emberi élet rövid, legtöbbször éjt nappallá téve kell, hogy dolgozzanak, fáradjanak, küzdjenek a létért, a bizonytalan jövő lehető biztosításáért.

Vannak ugyan, kiket a sors megáldott anyagilag annyira, hogy dolgozniok fenti címeiken épen nem kell, avagy igen keveset és ezek volnának hivatottak arra, hogy idejük jó részét a közügyek önzetlen vezetésére, előmozdítására szenteljék. Nem állítjuk, nem mondhatjuk, hogy ily önzetlen, nemesen gondolkodó egyének nem léteznek, vannak ilyenek is, csak hogy igen kicsiny azon független, vagyonos és képzett egyéneknek száma, kik a közügyeknek szentelik idejük jó részét.

Pedig nagyon sok közügy van, melyet hivatalnokok által alig, vagy épen nem lehet végezteni, mert mai napság a lelkiismeretesen dolgozni akaró hivatalnok nagyon is megtalálja saját hatásköréhez tartozó teendők végzésével a munkát, másrészt a hivatalnok nem mindig alkalmas a közügyeket végezni főleg akkor, ha az az ő szakmájába nem vágó, avagy őt, esetleg hivatalnok társait érdeklí. Hivatalnokaink jó része rosszul fizetett, másrésze ezen bajon fölül még anyagi gondokkal is küzd régi szegénység okán.

Fájdalom, hogy igaz, mikép kevesen vannak, kik önzetlenül, függetlenül befolyásolhatnák a közügyek forgalmát, haladását, még fájdalmasabb, hogy azok, kik ezt önmegtartólag gyakran anyagi károsodásuk árán meg is teszik, alaptalan gyanúsítgatásoknak, rágalomnak, jogtalan megtámadásoknak vannak kitéve. E sajnos körülmény azután sokat visszatart, elriaszt attól, hogy a közügyekért lelkesüljön, fáradjon.

Ne pártoskodjunk, tegyük félre a korteskedést, személyes vonzalmat avagy ellen-szenvet és gyűlölséget, ha közügy-, közérdekről van szó, legyen az községi, városi, megyei, avagy országos ügy.

Egyesült erővel rég létesült volna tűzoltóságunk, volna jótékony nőegyletünk, gyermek-menhelyünk, központi iskolánk s egész sorozata amaz egyleteknek és egyesületeknek, intézeteknek, melyek hivatvák nyomorteli életünket a károsodástól lehetőleg megóvni, elesett, elaggott szegényeinket segíteni, a szegény nép munkásságát előmozdítani, óriási áldozatok árán fentartott iskolánkban elért eredményeket fokozni.

És mit látunk, tapasztalunk? rut visszavonást. Talán irigykedés kifolyása, talán tudatlanság, roszelelkűség avagy e három nemtelen jó (?) tulajdonság együttesen eredményezik a jelenlegi állapotot.

Ha valaki közérdekű indítványt tesz, az eszme nem egy főnhéjazó, de türes fejből származott, az eszme megbuktatandó, hiszen nem „én“ ajánlottam az intézmény létesítését és ez jellemzi a gyermekes irigyet, de mindegy, az „én“ istenítése tiltja a „más“ által ajánlott üdvös eszme keresztül vitelét, ha ténynyé lesz valamely fontos, a község jövőjére kétségtelen befolyással bíró indit-

vány és többen éveken át fáradtak egy tárgyban, mit tehet a roszelelkűség, a tudatlanság? Profétává lesz a tudatlan, megjósolja a bizonytalan jövőt, nem számol a tényekkel, a valószínűséggel és lehetőséggel és a fenforgó viszonyokkal, ő nem érti az egész dolgot, de ép ezért ócsárolni kell mindazt, mit nem „ő“ avagy ők tettek; roszelelkűleg, jobb meggyőződése ellenére gyanúsítani kell, mert hát ha ezt sem tenné, még meg is köszönnék az illetőnek önzetlen fáradozását, ez pedig lehetlen a magas, szent és sérthetlen „én“ nem részes benne.

Hová jutunk ha így haladunk!?

A semmittevés köpenyébe burkolóznani, minden meglevőt rosznak declarálni, minden indítványt avagy eszmét a fentiek címén elejteni avagy azok keresztül vitelét meggátolni valóban könnyű, de nemtelen dolog. Szenved ily körülmények között a jelen, a jövőt illetőleg pedig már ma kell dolgoznunk, fáradnunk, mit ha elmulasztunk, gyermekeinken, unokáinkon boszulandja meg magát a visszavonás, öntetszelgés.

Annyi rosz év és termés után, adott a mindenható bő termést, gondjaink, bajaink ha meg nem szűnnek is, kevesbedtek: szenteljünk közügyeinknek is egy-két napot, fejlesszük társadalmi életünket, intézményeinket, társuljunk, egy szív egy lélek legyünk mindannyian, ha oly közügyről van szó, mely a község javát előmozdítani hivatott.

Iskolaszéki gyűlés.

Az 1887/8-iki iskolai év megkezdődött és így a mi iskolaszékünknek is határozni kellett némely fontos tárgy fölött, többek között a beiratások és a rendes előadások megkezdésének időpontja fölött. Még az egyetemeken sem kezdődik későbbben az előadás, mint nálunk, még ott sem végezik el oly korán az iskolai évet és kezdik a szünetet, mint teszik itt.

Őszintén be kell azonban vallani, hogy e körülményeket nem derék tanító-testületünk, nem iskolaszékünk óhajtták, hanem oka az, hogy népünk szegény, földműves nép, mely iskola köteles gyermekeit nyárelőn ép úgy fölhasználja ott, hol lehet, mint nem eresztí iskolába a kukorica törés és szüret befejezte előtt.

A beiratások tehát nálunk ez évben szeptember 12-én kezdődnek 19-ig tartanak és e napon a rendes tanítás kezdetét veszi.

Az 1887/8-iki tanévre az iskolaszék a költségvetést is tárgyalta, 6676 frt kell, a szükséglettel szemben áll 1954 frt 93 kr. fedezet és így 4721 frt 07 kr. hiány van, mely a magas állam által volna fedezendő.

A tanügyek iránt érdeklődő s annak minden lehető módon fejlesztését célul tűző tanfelügyelő: Lévy Ferenc ur kétségtelen ez évben elkövetend tőle telhetőleg mindent, hogy az államsegély nagyobb összegben állapittassék meg, szükséges is ez, mert községünk, közpénztárunk oly szegény, hogy legjobb akarat mellett sem képes tetemesebb segély nélkül az iskolákat fentartani. A költségvetés különben elfogadtatott.

Az igazgatói jelentés az 1886/7-iki iskolai

évről csak most volt tárgyalható, a gondosan összeállított jelentés tudomásul vétetett.

A jelentés szerint a múlt évben 4 fiu- 3 leány- és 6 vegyes osztályban tanították a fiatal nemzedéket.

Az I. osztályba járt	445 fiu,	305 leány	=	750.
A II. „	109 „	132 „	=	241.
A III. „	94 „	47 „	=	141.
A IV. „	26 „	4 „	=	28.
				672 fiu, 488 leány, együtt 1160

tehát közép számítás szerint 1—1 osztályba 89 gyermek járt.

Az ismétlő iskolába járt 145 fiu, 92 leány, együttesen 237. Említést tesz az igazgatói jelentés a himlő járványról, mely miatt az oktatás 3 hónapon át szünetelt, felsorolja, hogy a tanító-testület egyik fiatal tagja, Kereszthury Matild szintén a himlő áldozatául esett (nyugodjék békén a sokat szenvedett iparkodó fiatal jó tanítónő). A népkönyvtár még mindig régi állapotban van, mert a községi közgyűlés által a könyvtár gyarapítására 1878-ban megszavazott 100 frt máig is kifizetetlen. Az elmúlt iskolai évben 24 fiu és 30 leány kapott ruhákban segélyt.

Az iskolai épületek javítására, új iskolai helyiség építése, esetleg berletével megbizottak jelentésüket beadták, a jelentés tudomásul vétetett és utasított a gondnok, hogy az Altwerfélé házban levő iskolai helyiség elhagyását a háztulajdonossal közölje, illetve a berletet egy évre mondja föl.

Kakuja Mihály, ki 10 évig működött jó sikerrel iskoláinknál, kis királysági tanítóvá választatván el, helyébe előléptetés útján egyhangulag Béres Albert „elegei“ tanító lett megválasztva. Kakuja távozását az iskolaszék sajnálattal vette tudomásul. Az „elegei“ iskolához Vitos Gergely lett a „tégelási“ iskolától áthelyezve és így csak ez utóbbi állás lesz rövid időn betöltendő. Több ügy elintézése után Wimmer Károly elnök a gyűlést berekesztette.

A Kurca zsilip.

A kis-tiszai zsilip bedőlése óta egyáltalán hozzá szoktunk a zsilipekről írni s hozzá szokott a község vad s kevésbé vad véleményeket hallani a zsilipekről, a bedőlő zsilipekről és a meg nem álló zsilipekről.

Roppantul nehezemre esett tehát el-menni azért a Kurca zsiliphez, hogy egy jövődőlő bedőlendő zsilipet megnézzek.

Pedig „azt mondják“ be fog dőlni okvetlenül, mert hát nem jó. S ha az ember népszerű cikket akar írni, csak a zsilipet kell szidni, meg azokat, a kik építették és azokat, a kik tervezték.

Alig van előtte 2—3 méter víz s feltör 2-60 méter vastag beton-alapon át a víz s kétségbeejtő módon mutatja tudatlanságunkat. Ki tudná megmondani merre, mily uton jár az a víz, mely feltör ezen a vastag szilárdrétegen.

Csak annyit tudunk róla, hogy be fog dőlni okvetlenül, ha akar!?

Természetes, most mindenki tudja, hogy a zsilip rosz, megtudják mutatni még a helyet és részt is, a melyik rosz s azt is, hol fog összedőlni, mert hát rosz, a

kis-tiszai zsilip is összedőlt, ennek is össze kell dőlni, mert úgy akarják az okosak.

Nem tudják ugyan mi baja, nem könnyű kipuhatólni, miért szívárogo át a víz ily kis nyomás mellett ezen a vastag beton rétegen, de azt mindenki tudja, hogy a zsilip rosz.

S ez az, amit — a laikustól, mint aminő magam is vagyok — el nem lehet disputálni. A zsilip beton-alapját áttörte a víz, miért, mi okon? nem lehet tudni.

Rejtély, amely csak akkor nyerne megoldást, ha a zsilipet alapjából fölforgatnák.

Azt mondják, hogy a legkisebb víz föl fogja lökni a zsilipet. Nehéz lenne ugyan érte elvállalni a felelősséget, de én nem hiszem, hogy ezen szigorú ellenőrzés mellett épült zsilip ne bírja ki a válságot. Mind amellet is nagyon helyesen cselekedett az úrmentesítő-társulat, midőn elhatározta egy körgát kiépítését, melynek költségei sokkal kisebb összeget képviselnek, mintsem szembe lehetne állítani az esetleges kárral, illetve veszéllyel, melyet a zsilip bedőlése okozna.

Igen helyesen cselekszik a társulat, midőn a különben is félőssé lett közönséget megnyugtatja, ámbár hitem szerint a zsilip meg fogja állani helyét nem csak most, midőn nagyobb vízre alig van kilátás, hanem akkor is, midőn nagyobb vizek fognak járni.

Előre látható, hogy nem hosszú idő múlva áradatok fogják megostromolni e zsilipet s jó lesz ezen időre már most készülni. Meg kell e zsilipet kísérletileg is vizsgálni, hogy e várandó nagy vizeket bírja-e? s ha nem, biztosítani kell nem csak ez öblözetet, de a környéket is, mert ki tudná az áradat határát megállapítani?

Előre kell tehát ügyelni s készülni, mert megjö a veszedelem mielőtt észre vennők.

R x.

Lóverseny.

A h.-m.-vásárhelyi gazdasági egyesület a lótenyésztés előmozdítása céljából a nmélt. m. kir. földmívelési-, ipar- és keresk. miniszteriumnak f. é. 37871. sz. segélyezése s a tek. törv. hatósági közgyűlés támogatása mellett 1887-ik évi szeptember hó 18-án, vasárnap d. u. 2^{1/2} órákor (kedvezőtlen idő esetén a következő vasárnap, azaz: szeptember 25-én) a szigetben lóversenyt rendez. Díjak a következők.

I. futam: Állami díj. Futhat minden csongrádmegyei származású, 6 évnél nem idősebb ló. Tét, mint bánatpénz 5, azaz öt forint, mely összeg a verseny előtt 48 órával azaz szept. hó 16-ának déli 12 órájáig Kiss Gyula (gyógy-szerész) elnöknel leteendő. — 1-ső díj: 300 frank aranyban, 2-ik díj: 100 frank. E futam csak azon esetben tartatik meg, ha legalább 4 ló jelentetik.

II. futam: Városi díj. Futhat minden, H.-M.-Vásárhelyen nevelt ló. 1-ső díj: 120 frank, 2-ik díj: 60 frank aranyban.

III. futam: Egyleti díj: futhat minden a versenyt rendező gazd. egyesületi tagnak 3 éves csikója. 1-ső díj: 120 frank, 2-ik díj: 60 frank aranyban.

IV. futam: Vigaszverseny: Futhat minden az előbbi versenyekben részt vett, de díjat nem nyert ló. Első ló nyeri a betétek összegét, mely azonban 30 frtnál több nem lehet.

A különböző futamokban első díjat nyert lovak a későbbiekben nem versenyezhetnek. A díjak a verseny bevégezte után a helyszínén osztatnak ki.

A pálya 2600 méter, a III-ik futamban azonban csak 1300 méter leend. A futás jobb kantárszárra, nyereg nélkül történik. Pályázó lovak a futamokba sorshuzás utján osztatnak

be, valamint helyük is minden futamnál sorshuzás által jelöltetik ki, ha az 1-ső és 2-ik beérkező lovak között a távolság 20 méternél nem nagyobb. A ki nem adott díj a lóversenyalap-hoz csatoltatik.

Nevezések Kiss Gyula lóverseny-rendező-bizottsági elnöknel szeptember 16-ának déli 12 órájáig tehetők.

A verseny napján az egyleti helyiségben délelőtt 10—12 óráig, az e célra kinevezett bizottság előtt igazolása kívántatik a fenti kívánalmaknak és annak, hogy a versenyre bejelentett ló a futató tulajdonosé, valamint községi bizonyítvány és lólevél kívántatik.

A bíráló-bizottság Halus József megyei lótenyésztőbizotts. elnök, Kiss Gyula elkötele mellett Schille Károly cs. k. százados és helybeli térparancsnok, Kristó Lajos polgármester, Dobosy Lajos, Pokomándy Imre és Balogi Soma urakból áll. A bíráló-bizottság a helyszínén magát kiegészítheti.

Helyárak a nézőtérén: I-ső hely 60 kr., II-ik hely 40 kr., III-ik hely 30 kr., állóhely 10 kr. — Köröndjegy gyalogosok, úgy, mint lovasok részére 1 frt.

Jegyek előre válthatók: Kiss Gyula gyógyszerész és Kokovay Mátyás uraknál, valamint a helyszínén a pénztáraknál.

Kelt H.-M.-Vásárhelyen, 1887. aug. 31.

A h.-m.-vásárhelyi gazd. egyesület lóversenytrendező bizottsága.

Mindszent község szervezeti szabályrendelete.

(Folytatás.)

2-szor. Felügyel az összes előjáróság hivatalos eljárására, a muladékosokat, vagy a rendetlen életmódot folytatókat köteleességük teljesítésére, illetve illedelmes viselkedésére figyelmezteti s ha figyelmeztetése nem használna, a képviselő-testületnek bejelenti. A községi és más egyéb hivatalos természetű ügyekben, a község összes közegeivel rendelkezik.

3-szor. Ellenőrzi úgy a községi, valamint a községet közvetve, vagy közvetlenül érdeklő jótékony alapítványi, vagy bármely más pénztárak kezelését s azok körüli eljárást, gondoskodik, hogy a költségvetésben felvett összegek más célokra ne fordíttassanak.

4-szer. A jegyző közreműdése mellett két havonként legalább egyszer és pedig váratlanul megvizsgálja a község összes pénztárait, a vizsgálat eredményét a pénztári naplóba mindenkor pontosan bejegyezvén, azt a jegyzővel együtt sajátkezűleg aláírja; netaláni hiány esetében, a község érdekeinek megóvása és biztosítása céljából felelősség terhe alatt haladéktalanul intézkedik.

5-ször. Halasztást nem tűrő esetekben, a községi pénztárból saját felelősségére, a helyben hagyott költségvetés keretén belül 100 frtot meg nem haladó összeget ki- és beutalványozhat, köteles azonban erről a legelső tanácsülésben — a tanács jóváhagyásának kinyerése végett — indokolt jelentést tenni.

6-szor. Felelősség mellett felügyel a költségvetés szoros megtartására és gondoskodik, hogy ez a törvényhatósági özi rendes közgyűlést megelőzőleg, egy hónap-pal a legnagyobb pontossággal elkészítve és a közgyűlés által rendszeresen eltárgyalva, a megyei számvevőség utján a törvényhatósághoz beterjesztessék, a közgyűlést megelőzőleg 15 napig nyilvános helyen közszemlére kitéve legyen, s erről a lakosság kellő módon, a községi képviselők pedig körözvényileg értesíttessenek.

7-szer. Gondoskodik a költségvetésben felvett mindenemű jövedelmek pontos beszedése és annak idejében leendő behajtásáról, e végből a késedelmes fizetőket kötelesegeik teljesítésére felszólítja; eredménytelen felszólítás esetén pedig ellenük a törvényes eszközök alkalmazása iránt azonnal intézkedik.

8-szor. Az állami adók, bélyeg- és jogilleték, szóval mindennemű kincstári követelések és a községi adók pontos behajtását a fenálló pénzügyi törvények és szabályok értelmében ellenőrzi, a muladékos fizetők ellen, a szükséghez képest, a végrehajtásnak minden nemét alkalmaztatja; felügyel arra, hogy a kir. kincstárt illető mindennemű összegek, az illető kir. adóhivatal pénztárába, kellő időben és pontosan beszoigáltassanak.

9-szer. Felügyel, hogy az évi összes zárszámadások a kellő időben elkészíttessenek, s a képviselői közgyűlés által, előleges közszemlére kitétel után, megvizsgálva, a törvényhatóság tavaszi rendes közgyűlésére mulhatatlanul beterjesztessenek. Tartozván az ily községi közgyűlések határnapjáról a képviselő-testület tagjait 15 nappal előtt körözvényileg értesíteni.

10-szer. Gondoskodik arról, hogy a megyei közmunkaerő, a törvényhatósági szabályrendeletben kitett időre minden évben pontosan összeirassék. A közmunkaváltási összegek behajtását eszközölteti és azoknak a megyei pénztárba havonként egyszer leendő beszoigáltatása iránt intézkedik.

11-szer. Felügyel arra, hogy a toloncozásokról a jegyző által rendes jegyzőkönyv vezetessék, s a felmerülő költségekről a számadás ugyan az által, illető helyére évnegyedenként felterjesztessék.

12-szer. A szülőket, gyámokat és iparosokat tanköteles gyermekeik, illetve tanoncaik iskoláztatására szorítja; szükséges esetben tőlük a törvényszabta birságot behajtja; a községi iskolaszéket minden a nevelés és oktatás előmozdítására irányozott üdvös törekvésében a legnagyobb erélyvel és buzgalommal támogatja.

13-szor. Az állami közigazgatást érdeklő törvényeket, szabályrendeleteket és utasításokat a jegyzővel együtt végrehajtja és azért azok beszerzéséről is sürgősen gondoskodik.

14-szer. Gondoskodik a jegyzővel együtt mindennemű hirdetések, rendőri és egyéb nemű körözvények, szokott módon való közhírré tételéről.

15-ször. A szülőket gyermekeik beoltására figyelmezteti, az engedetleneket a legnagyobb szigorral kényszeríteni.

16-szor. Felügyel az állat-rendőri szabályok szoros megtartására, különösen pedig arra, hogy a lovak és szarvasmarhák tavasszal megvizsgálása előtt legelőre ki ne hajtassanak; ragályos betegség kiütése esetében pedig a jegyzőt a járási szolgabírószághoz teendő jelentésre azonnal felhívja.

17-szer. Az adó-, közmunka- és ujoncösszeírásoknál a jegyzőnek segédkezik, a hadkötelesek kinyomozását és előállítását a legnagyobb erélyvel teljesíti.

18-szor. A mezei és bármely más károkat, a jelentkező károsult fél kívánságára, a tanácsbelivel felbecsülteti, a tanácsbeliek kiküldésében azonban sorrendet köteles tartani és vigyáznia kell arra, hogy oly tanácsbeli ki ne küldessék, a ki azon esetben az 1868. LIV. t.-c. értelmében a tanuskodásból ki van zárva, avagy kifogásolható lenne.

64. §. A községi biráskodást az 1877. évi XXII. t.-c. értelmében egy tanácsbellel és az I-ső aljegyzővel gyakorolja.

65. §. Az árvaügyeket illetőleg, tartozik felügyelni, hogy a gyámsági és gondnoksági ügyek rendezéséről szóló 1877. évi XX. t.-c. által a községi előjáróság hatáskörébe utalt teendők, a törvényhatóságok és a községnek e tárgyban alkotott szabályrendeletei, a megyei árvaszék, a járási szolgabíró és a királyi járásbíró meghagyásai és utasításai, nemkülönben a kir. közjegyzők megkeresései is pontosan végrehajtassanak.

66. §. Minden rendes közgyűlés kezdetén, az időközben előfordult nevezetesebb eseményeket a köz- és beligazgatásban fölmerült lényegesebb mozzanatokot, a közbátorság és közegészség állapotát a pénztárak állását és azok megvizsgálásának eredményét bejelenti. Ezen felül a fentebbieket egybefoglalva, úgy azokról, mint a község fejlődési mozzanatairól, a saját és az összes előjáróság hivatalos működéséről a jegyzővel ügyforgalmi adatokkal támogatott tüzetes és kimerítő jelentést készített s azt minden évről a következő év legelső rendes közgyűlésén a képviselő-testület elé terjeszti.

67. §. Biró csak oly, a község kötelekébe tartozó, nagykoru polgár lehet, a ki írni, olvasni, számolni tud és úgy a törvényekben, mint a jelen szabályrendeletben körülírt teendők teljesítésére elegendő képességgel bír.

B) Törvény- vagy másodbiró.

68. §. A birót, ha az a megjelenésben gátolva van, mind a közgyűlésben, mind a tanácsülésben, mind pedig egyéb teendők körül helyettesíti, így a községi biráskodás alá tartozó peres ügyekben is.

69. §. Elnöke a szegényügyi bizottságnak.

(Folyt. köv.)

Helyi és vegyes hírek.

— **Helyreigazítás.** Lapunk legutóbbi számában megemlékeztem a főispánja zombori Rónay Lajos lemondásáról hoztunk hírt. Öszinte örömmel vettük illetékes és jól informált egyéntől a cáfoló hírt, melyet e helyütt midőn közlünk, azon óhajunknak adunk kifejezést: adja a Mindenható, hogy Rónay Lajos számos éveken át álljon megyénk élén, vezérelje őt a mindenek Ura hovaelőbb körünkbe.

— **A váltásügyi-bizottság** a kurcaréti földek részleges felméréseivel Kardos . . . h.-m.-vásárhelyi mérnököt bizta meg. Nevezett mérnök ur e hó 12-én, vagyis holnap kezdi meg a felmérést és a területek karókkal ellátását rövid időn befejezendő, úgy, hogy a község bérlőinek ez évi Szt.-Mihály napján a bérletek birtokba vétele elé mi akadály sem gördülend.

— **Földbérbeadás.** Mindszent község tulajdonához tartozó tófenéki földek azon része, mely ez évben kukoricával volt beültetve, a jövő gazdasági évre buza alá lesz bérbe adva. Az árverés napja és a föltételek kellő időben közzé lesznek téve. Fölvívjuk már most az érdeklődők figyelmét e körülményre.

— **A tömörkényi templom** majdnem befejeztetett. Mint értesülünk a belső berendezés költségeinek megteremtése címén egy harmadik bál is rendeztetik, még pedig ha sikerül, hangversenyyel összekötöttten. Örömmel üdvözöljük az eszmét, hisszük, reméljük, hogy ha az illetékes egyének az ügyet kezükbe veszik, úgy a bál, mint a hangverseny sikerülendnek és szép tiszta jövedelmet adnak, főleg, ha hogy a tiszta jövedelem fele részben a h.-m.-vásárhelyi vizká-

rosultak javára lesz kiszolgáltatandó. Vásárhelyről ez irányban puhatólódzotak, a hangversenyyel közreműködésüket egyesek felajánlották. Rajta tehát, mulassunk a jótékony cél címén, miután sokszor ok és alap nélkül is mulatunk és aránylag sokkal többet költünk el.

— **Műut.** A mindszent-szentesi kongó ut lejtezési munkája befejeztetett, szeretnénk ha a lejtezés után már ez évben a munkához is a lehetőség határában belül hozzá fognának — vagy nem is lesz e drága utból semmi? Lesz-e vasut e pénzen — telik belőle bőven!!

— **Szabályrendelet jóváhagyása.** Csongrád-vármegyének a kocsma-, sörház- és pálinkamérés iparokról alkotott szabályrendeletét a nagyméltóságú belügyminiszterium jóváhagyta. E szerint a tiszántúli járásban: Mindszent 12 kocsma, 2 sörház, 6 pálinka-mérés. Szegváron 12 kocsma, 2 sörház, 4 pálinka-mérés. Derekegyháza 3 kocsma, 1 sörház. Mágocs 5 kocsma, 1 sörház. Teés községben 1 kocsma. Fábán-Sebestyén 4 kocsma lesz nyitható. A megye területén a csongrádi járásban 37 kocsma, 7 sörház, 15 pálinka-mérés; a tiszáninneni járásban 36 kocsma, 8 sörház, 12 pálinka-mérés; a tiszántúli járásban 37 kocsma, 6 sörház és 10 pálinka-mérés lehet. A kocsmák száma a jársok területén majdnem egy, legtöbb sörház a tiszáninneni járásban legtöbb pálinka-mérés a csongrádi járásban engedélyeztetett.

— **Bucusu.** A kisasszony napi bucsu szokatlanul látogatott volt az idén Szegváron. Dél előtt az ájtatos hívek zengedeztek zsolozsmákat az egek urához, délután meg az ünneplő közönség vig danája volt messziről hallható. Kiki a maga hite és módja szerint. Szentestől igen sokan vándoroltak át a — boros palackokhoz és dicséretére legyen mondva a szegvári kis intelligenciának, a legszívélyesebb házi gazdákul mutatták be magukat ez alkalommal is.

— **Megkerült lovak.** Kohn József sövényházi lakos, bérlő kárára eltolvajlott 2 csikó megkerült. A csikók bár bélyeg nélküliek voltak — oly ismertető jelekkel bírtak, hogy talán a sok hamis járlat levelt kiállítani szokott egyének visszariadtak a nagyon is jegyes lovakról járlatot kiállítani s így azokat a tolvajok szabadon bocsájtották.

— **Tüz.** E hó 5-én reggel a harangok tüzet jeleztek. A munkás nép legnagyobb része távol volt lakhelyétől, lehetséges szél lengedezett, a veszély igen nagy volt, szerencsére csak egy ház égett le és mint halljuk, az is biztosítatlan volt. Elég kár az illetőre, de könyelműség a lakóházat biztosítatlan hagyni.

— **Tüz a pusztán.** E hó 4-én Goldmann Ignác és Kohn Mór pusztapéteri bérletén a délutáni órákban, eddig ismeretlen okból, tűz ütött ki, elhamvasztott egy asztal árpat, nagy mennyiségű szénát, szalmát, töreket és a cséplőt. A kár tetemes, a leégett vagyon a Generalinál volt biztosítva.

— **Tüzet** jelentenek az ország minden részéből. A fővárosi és vidéki lapok telve vannak tüzesetek fölemlítésével. Hétfőn Veszprém városában 200 ház lett a lángok martalékává és vagy 120 család földönfutó szegényé.

— **Bál.** A mindszenti „48-as kör“ pénztára gyarapítására mai napon a „Szarvas vendéglő“ben bálát rendez. Belépti díj a szokásos 48 kr, családjegy 1 frt 44 kr.

— **„Segitség“ Album** augusztus 20-ikára készült el s első példányai a szent-Istvánnapi ünnepen bocsájtattak forgalomba; a diszes mű nagy ivrét alakban jelent meg, összesen 44 oldalra terjedő tartalommal, melyet a szines kemény boríték 4 oldal 48 lapra egészít ki; a 3 fontos példányokhoz ezenkívül 4 oldalra terjedő zenemű-melléklet van csatolva. Az irodalmi közreműködők száma összesen 148-ra megy, a kik

közül 45-en adtak verses és 103-an prózai dolgozatot. A rajzok száma több mint 80-ra terjed, 75 művész munkája. Az albumot Rudolf trónörökös közleménye nyitja meg, mely fac-similében van adva, egy lapon Stefánia főhercegnő rajzával. A következő lapokon József főherceg és Kóburg Fülöp herceg cikkei, s számos jeleseink cikkeivel és rajzaival van tele. A „Segitség“-emlékalbumra a szerkesztőség elhatározta, hogy az előfizetési határidőt szeptember 15-éig meghosszabbítja. A „Segitség“ gyűjtő-ívei és előfizetési összegei a Franklin-társulat kiadó-hivatalához (Budapest, egyetem utca 4. sz.) szeptember hó 15-éig küldendők be. A t. megrendelők kéretnek, hogy a megrendelésben világosan tüntessék ki, melyik kiadást (az 1, 3, 10, 100 frtos) és hány példányban rendelik meg. Szeptember 15-ike után a „Segitség“ emlék-album csak a magasabb bolti árakon lesz kapható. A diszesebb kiállítású 10 és 100 frtos példányok, melyekben számos kép színyomatban lesz adva, s melyekhez külön mellékletek is lesznek csatolva, több gondot és időt vevén igénybe, csak szept. hó folyamán fognak megjelenni, de ezek előfizetői, míg diszpédányukat kezeikhez kapják, az olcsóbb kiadásból díjtalanul kapnak egy példányt.

— **A dorosma-halasi műut versenytárgyalása.** A csongrád megyei államépítészeti hivatalnál ma délelőtt 10 órakor tartatott meg a dorosma-halasi részen kongótégla burkolatkiépítendő műutra kihirdetett árlejtés versenytárgyalása. A kiépítendő műut 3870 méter hosszú és 74,336 forint költség volt előirányozva kiépítésére. Négy ajánlat érkezett be, a melyek mind egyik árfőlemelést kívánt. Jiraszek és Krausz 9, L. derer Ede (Bpest) 9 és fél, Deutsch A. fia (Bpest) 5 és fél, Schvarz B. és társa pedig 1 és fél százaléknyi árfőlemelést kértek. Az ajánlattevők közül Schvarz B. és társa ajánlatát és bánatpénzét tatották vissza. Az ajánlat elfogadása fölött Dorosma város közgyűlései esetleg a megyei közigazgatási bizottság fog határozni.

— **Szaporodunk.** Az országos statisztikai hivatal kimutatást közöl, a melyből kitűnik, hogy azok közül a megyék közül, a melyekben a múlt évben a népesség szaporodása a legnagyobb volt: Csongrád megye 1,60 százalékkal a negyedik helyet foglalja el. A születések és házasságok tekintetében a legkedvezőbb arányt egész Magyarországon a szomszédos Csanádvármegye tünteti föl. A városok általában szerény gyarapodást tüntetnek föl és a statisztika szerint az országos 1,31% szaporodási átlagot csupán Szabadka, H.-M.-Vásárhely és Kecskemét érte el.

— **Sebességmérések a Tiszán.** Nem régg említettük, hogy a Tisza folyó sebességének mérését fogja a közlekedésügyi miniszter eszközölni. A hét elején egy különös formájú hajó evezett lefelé a Tiszán, utána meg egy csinos pontonban két uri ember lassan haladtak. A hajó a közlekedésügyi miniszteriumé, a pontonon pedig Hirschfeld és Steller kir. mérnökök tartózkodnak és sebességi, vízemelési méreteket vesznek föl a folyóról. A munkálatot Tiszakürtnél kezdték, már Szegedig haladtak és egészen le Titelig fognak méréseket fölvenni. A fölvételek két irányban terjednek ki: a víz sebességére és a folyó vízemelésére, vagy is, hogy bizonyos területen másodpercenként mily mennyiségű víz folyik le.

— **Elfogott dohánycsempészek.** A kisteleki csendőrőrs a napokban Pintér Imre, Pintér Ferenc Rózsa József és Pappi Ferenc feketeszéli fiatal legényeket, a kik négy zsákban, mintegy 40 kiló dohányt vittek a hátukon. A dohányt Gajdács Lukács szabadkai kertésztől vették. A csendőrőrs a dohányt elkobozta, a legényeket pedig a szegedi alsótanyai pusztázóknak adta át, a kik őket a városba bekisérték. Átadatnak a bíróságnak.

— **A porgányi zsilip** előtt létesítendő köröltés fölépítéséhez szükséges, mintegy 18,500 meter kitevő földmunkálatokra a mindszent-apátfalvi szakaszigazgatóság zártajánlati versenytárgyalást tüzött ki. Az ajánlatok f. hó 10-én H. M.-Vásárhelyen bontatnak föl.

— **Termelőink és a kenderkészítő gyár.** A „Szegedi Híradó“ írja: Hogy a szegedi kenderkészítő gyár megkezdhesse működését, ahhoz legalább 1500 hold kendertermésre van szükség évenként, hogy így akadálytalanul folytathassa a kikészítést. Ezt az 1500 hold termést igyekeznek most a gyárosok városunkban és a környékén biztosítani az által, hogy a termelőkkel bizonyos mennyiségű kender-termelésre szerződéseket kötnek. Bakay Nándor, országos kender termelési szakbiztos, hosszabb körutat tett Csanád-, Csongrád-, Torontál- és Bács megyében, bejárt mintegy 50 községet, s mindenfelé szerződéseket kötött a termelőkkel, úgy, hogy eddig több mint 1000 holdnyi termés van a gyár részére biztosítva szerződésileg s oly sűrűn érkeznek Bakai urhoz ajánlatok, hogy remény van a teljes 1500 holdnyi termés biztosítására. Bakay ur legutóbb érkezett vissza körutjából s legközelebb a szegedi mezőgazdák által kilátásba tett termelés biztosítása fogja a teendőjét képezni, hogy minél rövidebb idő alatt meglegyen az 1500 hold. A gyár elfogad még termelőket ezenfölül is mint egy 1500 holdra, de ezek nem részesülnek azokban a kedvezményekben, a melyeket az első vállalkozóknak a gyárosok és az állam nyújtanak. — A kenderkészítő fölépítését legközelebb munkába veszik a gyárosok, mivel, a mint halljuk, már a jelen évben be akarják fejezni a nagyobb építkezéseket. A gyárosok egyike, Narbuth János ur ez idő szerint Olaszországban tartózkodik kendermag bevásárlás végett, a mi tudvalevőleg előlegként fog a termelők között még ez ősszel hitelben szétosztatni. Épen ezen utóbbi körülmény az, a mi főleg megköveteli, hogy a szerződés-kötéssel itthon meghatalmazott szakbiztos az eddig történt aláírásokat összegezze és ugyszólván lezárja, hogy a kendermagot beszerző gyáros tudhassa, hogy ez évre mennyi vetőmagot kell neki beszerezni.

— **A „Magyar Háziasszony“** f. évi 36-ik száma a következő változatos tartalommal jelent meg: I. Főlap. Budapesti erkölcsök. Egy szolgabírónetől. — A kézi munkáról. II. Dorottya nénikétől. — A felsőbb leányiskolák reformja. — Orvositanácsadó. — Nők munkaköre. D—e. től. — Lakás. Fővárosi asszonytól. Kompótok. Pete Irmától. — Háztartási gazdaság. Sziklák rózsájától. — Konyhaszat. — Heti étlap. Violetától. — Hogyan főzzünk, süssünk? — Egyletek és jótekonyság. — Különlélek. — Hymen. — Gyászrovat. — Kérdések. — Feleletek. — Fővárosi bevásárlási források. — Heti naptár. — Szerkesztői üzenetek. — Kiadóhivatal postája. — Kis hirdetések. — Nyílt társalgó. II. „Munka után“ Szépiroalmi melléklet. 4 oldal. Mit használ ha... D. L. től. — Mátyás király forrása. Jókai Mórtól. — Zárdából a zárdába. (Vége.) Benicky Bajza Lenkétől. — Marianne. (Vége.) Farkas Mihályné Kenessey Gizellától. — Irodalom és tanügy. — Gondolatok. — Apróságok. — Vers-talány. X. Y. től. — Megfejtések. — A kétszarvu ember. Jókai Mórtól. III. Regénymelléklet. 8 oldal. „Amire a mama nem gondolt.“ Regény Szegfütől, II. kötet folytatás. 49—56. lap. A „Magyar Háziasszony“ előfizetési ára: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 20 kr. Megrendelés a kiadóhivatalban vagy utalvánnyal minden postahivatalnál eszközölhető.

Vidéki hir.

Félegyháza. A műveltebb elemek régi óhaja teljesült. Polgári leányiskola létesült s ez isko-

lai évvel már is szép számú növendéke van az intézetnek. A város, a gymnásiumi tanárok, a szülők szövetkeztek ez intézet létesíthetése végett s midőn a város hatósága a fenforgó viszonyok mellett is ugyszólván kötelességét teljesítette, csak míg a szülők saját, illetve gyermekeik jól felfogott érdekéből kifolyólag hoztak és hoznak a szokottnál nagyobb áldozatot és a gymnásiumi tanárokat, kik ugyszólván csekély tiszteletdíj mellett végezik az oktatást, illeti meg a soha el nem hervadó érdemkoszoru. Egy új népnevelő intézet létesítése mindig nehézségekkel jár, oly nehézségekkel, melyek kétségtelenül a legkevésbé leküzdhetők, értjük az anyagi oldalát, a kiadásokat, melyekkel egy polgári iskolának létesítése is jár. A polgári leányiskolák kétségtelenül leginkább hivatottak a lendő anyákat szellemileg odavezérelni, hogy magas és nagyszerű, fontos hivatásukat kellően betölthessék és így őszinte örömmel kell üdvözlőnk minden ily intézmény létrejöttét. Nagyon szép ünnepélye volt az önkényes tüzoltóknak e hó 8-án. Az egylet 15 éves fenállásának emlékeül változatos programmu ünnepély rendeztetett, mely minden részében sikerült. Hogy mennyi tiszta jövedelem maradt a villanyos tüzjelzők felállítására, nem tudhatjuk.

Közgazdaság.

Alig érdemes valamit írni, gazdasági viszonyaink a lehető rosszazak. Gabonának, jószág-nak ára nincs, az állandó szárazság gátolja a jövő termésre szükséges ugarolásokat, a kevés rezevetés selyi az állandó szárazságot, a kiállhatatlan hőséget.

Jó ezen időjárás a csépelgető, nyomtató gazdára, a szabadban szárító dohánytermelőre, de minden egyéb tekintetből káros, közegészségi szempontból hátrányos.

A jószágállományok olcsósága mellett még kárára szolgál a gazdának, a jószágok különféle betegségbeni elveszése, nemcsak nálunk, ha-

nem a szomszédos megyékben is sok jószág hullott el, okát adni e károsodásnak nem tudjuk.

Heti vásáraink eléggé látogatottak, a gabona kereskedés még sem oly élénk, mint hinni, reményleni lehetett. Pocsék árakon nem adják el gazdáink egész termésüket. Jól teszik, kik jobb árakat várnak, várhatnak, de megjegy-ez-ziük, hogy a jobb gabona árak lehetségesek, valószínűek, de bizonyosak.

A kendertermelés ajánlatott e lapok hátsábjain gazdaközönségünknek, mindazoknak kiket érdekel tudtára adjuk, hogy a kendertermelés végett jelentkezni lehet a község bírájánál, ugyanott betekinthezők a szerződési pontozatok is.

Reméljük a rázkodtatások nélkül beállandó jobb idöket — addig is Isten velünk.

Q.

Gőzhajózási menetrend.

Szegedről—Szentés felé: vasárnap és szerdán reggel 5 órakor.

Mindszentről—Szegedre: hétfőn és pénteken d. c. 11 óra előtt nem.

Vasuti menetrend.

H. M. Vásárhelyről—Szeged felé: reggel 6 óra 51 perckor, délután 7 óra 10 perckor.

H. M. Vásárhelyről—Nagy-Várad felé: délelőtt 9 óra 33 perckor, délután 6 óra 51 perckor.

Kistelekről—Budapestre: személyvonat éjjel után 2 órakor, délután 3 órakor, omnibus-vonat reggel 6 órakor.

Kistelekről—Szegedre: személyvonat déli 12 órakor, éjjel 12 órakor, omnibus-vonat délután 6 órakor.

Felelős szerkesztők:

HUBACSEK PÁL és SZOBOTKA GUSZTÁV

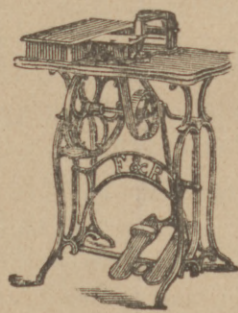
Kiadótulajdonos:

AZ ALAPÍTÓ EGYESÜLET.

Kaiser-féle gomblyuk-kötő varrógépek.

Kaiser-féle gomblyuk-kötő varrógépek kaphatók Felsenburg Benedek órásnál

Szentésen, (fő-utca, evangelikus egyház épületében).

Mindennemű varrógépekből dus raktárt tartok és ajánlom azokat a n. é. közönségnek **havonként 5 frt részletfizetés** megvételre öt évi jótállás mellett. A t. közönséget s különösen az iparosokat figyelmeztetem **Phönix karikahajtó gépeimre**, melyen ugy a legerősebb, mint legvékonyabb szövetet egyenlő könnyűséggel lehet varrni, 25 százalékkal gyorsabban dolgozik mint más varrógép, azonkívül zajtalan járása van és oly célszerű, hogy minden más gépet kiszorít a versenyből.

Az érdeklődők e gépek minőségéről nálam meggyőződést szerezhetnek, érdekében állván mindenkinek oly gépet vásárolni, mely minél kevésbé van kopásnak kitéve.

Dusan berendezett arany, ezüst zseb- és mindennemű fali órákból álló raktáramra szintén felhívom a figyelmet, hol minden tárgy részletfizetésre is kapható, nemkülönben azok készítését és javítását jótállás mellett pontosan eszközlöm.

Kegyes pártfogást kér

FELSENBURG B.

órák és varrógép raktáros Szentésen.

Eredeti Hove, Singer, V. Wilson, Phönix karika és kézi varrógépek.